

Besvarelse af spørgsmål som Jobcenter Københavns ungeindsats ikke nåede at besvare fyldestgørende ved foretrædet på Beskæftigelsesudvalgsmødet den 4. november 2020

Spørgsmål vedr. vigtigheden af politiske mål

Som supplement til spørgsmålet om politiske mål for beskæftigelsesindsatsen er det vigtigt at understrege at vi som jobcenter hele tiden følger udviklingen for de enkelte målgrupper i indsatsen og dermed har mulighed for at korrigere indsatsen for de grupper vi ser en bekymrende eller ikke-tilfredsstillende udvikling for.

Fx har vi gennem 2020 konstateret, at andelen af helt unge (18-19-årige) uddannelseshjælpsansøgere er let stigende i København. Det er bekymrende og som følge heraf iværksætter vi inden dette års udgang en særindsats for netop denne målgruppe. Vi opstiller særlige mål for indsatsen og følger op på, om vi indfrier målene eller om der er andre tiltag der kan mindske denne helt unge målgruppes tid på offentlig forsørgelse.

Spørgsmål vedr. den langsigtede virkning af vores indsats – med fokus på de unge der hverken kommer i uddannelse eller arbejde efter endt indsats i jobcentret

Gruppen af NEETs (unge i alderen 16-24 år uden for job og uddannelse) var i København i 2018 på ca. 9.600. Antallet i hele landet udgjorde i 2018 ca. 70.000¹, dvs. 10% af den samlede ungegruppe.

Den brede NEET-gruppe findes der generelt stor viden om, den er ret heterogen og dækker også velfungerende unge der af forskellige årsager ikke er i job eller uddannelse (højskoleophold, udenlandsrejser etc.). Men den mere snævre gruppe af udsatte unge uden for arbejde og uddannelse er knapt så belyst. Karakteristika for den udsatte gruppe er, at de har mange afbrudte uddannelsesforløb bag sig, og har haft et højt fravær på de uddannelsesforløb de har været i. Fraværet er oftest begrundet i misbrug, sygdom somatisk/psykisk (diagnoser), sociale årsager/mistrivsel og evt. kriminalitet. De har generelt haft ringe udbytte i grundskolen grundet faglige vanskeligheder. Og den samlede gruppe har brug for målrettet uddannelsesvejledning.

VIVE-rapporten 'Udsatte unge – barrierer og muligheder for uddannelse og job'², som blev præsenteret på dette års virtuelle JobCAMP, sætter fokus på netop den andel udsatte unge, der hverken har været i job eller uddannelse igennem et helt år³. VIVE konkluderer bl.a., at en helhedsorienteret indsats i parallelle samtidige spor over tid er midlet til at nå målet om at flere af gruppen af NEETs-unge kommer i uddannelse.

Ift. de unge der overgår til selvforsørgelse efter en jobcenterindsats har vi ikke datamæssig mulighed for at identificere og følge disse. Og det er vores erfaring, at vi ej heller kvalitativt lykkes med at få kontakt til disse unge. Men vi har en stor interesse i at få indsigt i gruppens videre færd. Vi vil derfor forsøge at få Københavns Kommunes Velfærdsanalyseenhed til at sætte fokus på netop denne gruppe, som supplement til deres afdækkende analyse fra 2018 - Unge københavnere. Syv tværgående analyser om 15-24 årige københavnere⁴. Analysens hovedresultater peger overordnet på, at der er behov for drøftelse af en tværgående indsats for netop NEETs-målgruppen.

¹ Data fra Danmarks Statistik

² Link til præsentation af analysen på JobCAMP 2020: <https://www.kl.dk/media/25606/seniorforsker-iben-bolvig-vive.pdf> og link til hele analysen: <https://www.vive.dk/media/pure/14561/3641625>

³ VIVES andel af udsatte unge udgør 2,7% af den samlede ungegruppe

⁴ Link til analysen: https://www.kk.dk/sites/default/files/unge_koebenhavnere_2.8_b.pdf

Spørgsmål vedr. den lovgivningsmæssige værktøjskasse og om den er god nok

Den nuværende lovgivning er, når den kombineres med kommunal prioritering af den aktive indsats, fyldestgørende. Men det kræver at lovgivningen foldes ud og benyttes aktivt i praksis. Ud over de felter vi berørte ved foretrædet - aktiv brug af uddannelsespålæg, fokus på udnyttelse af visitationsperioden og en differentieret, målrettet indsats kan vi tilføje, at differentierede mentorindsatser for de unge også er en væsentlig del af jobcentrets indsats og opfølgning ud over ret&pligt-reglerne.

Rigsrevisionens beretning 'Indsatsen for at fastholde udsatte unge i uddannelse'⁵ fra september i år sætter fokus på kommunernes overholdelse af ret&pligt. Vi kan imidlertid ikke genkende København i det billede beretningen tegner af kommunernes manglende overholdelse af lovens krav om aktiveringstilbud til tiden, manglende læse-/skrive- og regnetest og manglende støtte ved risiko for frafald.

Spørgsmål vedr. hvilke udfordringer der fylder mest hos de unge

Den største enkeltstående udfordring hos de unge uddannelseshjælpsmodtagere i København er de manglende boglige forudsætninger. Mere end hver 3. ung, der ved første møde i jobcentret testes i dansk og matematik, har ikke de faglige kvalifikationer til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. Vi konstaterer dog en svag fremgang i gruppen af testede, da andelen tidligere lå på mere end 60%. Helbredsmæssige barrierer (typisk af psykisk karakter) og sociale problemstillinger er også barrierer ift. at de unge påbegynder og gennemfører en ordinær uddannelse.

Opsamling

Som nævnt ved foretrædet er udvalget velkommen til at kontakte os for yderligere detaljer og spørgsmål.

⁵ Link til beretningen: <https://www.rigsrevisionen.dk/media/2105621/sr2219.pdf>